12.10.2023

VNK:n pääluokka 23.
Valtioneuvoston kanslian toimintamenot 23.01.01

Miten kulttuuriperintöjärjestöjen näkemyksiä on kuultu Korttelit 1 ja 2 –hankkeessa (VN-linna- ja valtioneuvostokortteli)?

Valtioneuvoston kanslia ja Senaatti-kiinteistöt ovat valmistelleet muutosta yhteistyössä Museoviraston kanssa jo hankkeen esisuunnittelusta alkaen.

Asemakaavamuutosta on hakenut kiinteistönomistaja eli Suomen valtio, jota on edustanut Senaatti-kiinteistöt. Asemakaavamuutoksen valmistelusta ja prosessista vastaa Helsingin kaupunki, jonka valmisteluaineistosta järjestöillä on ollut mahdollista antaa lausuntoja.

Tarkempia tietoja pyytäneitä kulttuuriperintöjärjestöjä on tutustutettu kanslian toimesta hankkeeseen. Muun muassa ICOMOS Suomen edustajat ovat tutustuneet purettavaksi esitettyyn painotaloon linnan pihalta 20.9.2023 ja Rakennustaiteen seuran johtokunnalle hanketta on esitelty 26.9.2023.

Asemakaavan muutos on ollut nähtävillä (MRL 65 §) 30 päivän ajan 2.5. -31.5.2023. Kaavaehdotuksesta tehtiin 4 muistutusta. Nähtävillä oloajan ulkopuolella saapui lisäksi 1 kirje:

- ICOMOS Suomen osasto ry
- Suomen Arkkitehtiliitto SAFA, Korjausrakentamisen ja rakennusperinnön toimikunta
- Suomen kulttuuriperinnön tuki ry
- Rakennusperintö Safa

Viranomaisten lausuntoja on saatu seuraavilta tahoilta:

1. Helen Sähköverkko Oy
2. Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
3. Museovirasto
4. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY[1]keskus)
5. kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)
6. Elisa Oy

Helsingin kaupungin kaavaprosessin valmistelun vaiheista laaditaan vuorovaikutusraportti (julkistus 10/2023). Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä. Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa

Lisäksi kaupunginmuseo on ollut hankkeessa mukana arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Hanke on edennyt muinaismuistolain mukaisesti ja lain mukaiset neuvottelut on käyty hankkeen kanssa. Alue kuuluu vanhaan Helsingin Vironniemen 1600–1700-luvun asemakaava-alueeseen ja kyseisellä alueella on osittain säilyneitä kiinteitä muinaisjäännöksiä. Alueella on tehty kesällä 2023 lainmukaiset koekaivaukset, joiden perusteella kaivauksia jatketaan kesällä 2024.

Valmisteluprosessiin on kuulunut myös viranomaisneuvottelu 25.8.2023, jossa Uudenmaan ELY-keskus/Tuomas Autere ja Henrik Wager sekä Museovirasto/Pekka Lehtinen. Sitä ennen on pidetty osapuolten kesken työkokouksia.

Rakennusperintö -aiheinen Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n mukainen toinen viranomaisneuvottelu koskien Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutosta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa järjestettiin 25.8.2023, jolloin ELY-keskus totesi, että rakennusperintölain nojalla annettu suojelupäätös 7.6.2022 (UUDELY/10762/2021, suojelupäätös) on voimassa ja kaavaehdotus on suojelupäätöksen mukainen.

ELY-keskuksen yleiskommenttina esitellyt vastineet vaikuttivat erittäin laadukkailta ja ne vastasivat hyvin huoliin. Asemakaavaratkaisu on ELY-keskuksen päätöksen mukainen. ELY-keskus on koonnut lyhyen koosteen aiemmista Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutoksen vaiheista ja Kirjapainotalon suojeluneuvotteluista.